

ԴԱՍ 11

ԿԵՆՍՈՒԹԻ ՍՊԱՌՈՒՄ

Բերնիդ մօտ քոնէ երկու ափերդ, ապա ափերուդ մէջ արտաշնչէ: Ի՞նչ կը զգաս: Շունչդ տաժ է [] շունչդ պաղ է []:

Բժշկական ջերմաչափը ցոյց կու տայ, որ առողջ մարդուն մարմինը ներքին անփոփոխ ջերմաստիճան մը ունի:

Մարդուն մօտ ներքին բնականոն ջերմաստիճանը 37°C է:

Ի՞նչպէս ԶԵՐՄՈՒԺ ԿԲ ՍՏԱՆԱՆՔ

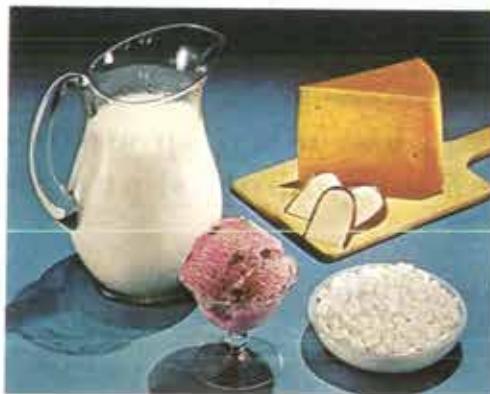
Ունենալ — սառած կարագ, աման, դերձան, մետաղեայ նրբաթերք — ալիւմինէում:

Փորձ:

- 1) Դերձանը զետեղէ սառած կարագին մէջ:
- 2) Մետաղեայ նրբաթերքով փարքէ կարագը, ապա կեցուր ամանին մէջ. այսպէսով մոմ կ'ունենանք:
- 3) Վառէ պատրոյգը:

Երբ «մոմը» վառենիք տաժութիւն կը զգանիք, որովհետեւ կարագի կենսուժը կը վերածուի ջերմուժի: Երբ կարագ ուտենիք թէեւ կարագը մեր մարմնին մէջ «մոմ»ին նման չի վառիր եւ բոց չի տար, բայց մարսողութեան ընթացքին կը միանայ մեր ներշնչած քրուածինին, կը վերածուի սնունդի եւ կը ստանանիք ջերմուժ, որ այս պարագային կը կոչուի կենսուժ: Այս կենսուժը տաք կը պահէ մեր մարմինը:

Բոլոր ուտելիքները կենսուժ կը պարունակեն, բայց ոչ նոյն բանակով:

Յուրաք օդին երբ մսինի, մարմինը կը գործէ եւ
կենուժ կը սպառէ, ինչ որ կը տաքցնէ. իսկ
տաք օդին կը քրտնինի, մարմինը կը գործէ, որ
մեզ զովացնէ (պաղեցնէ): Քրտինիքը կ'օգնէ, որ
մարմնի տաքութիւնը նուազի:

Երբ օդին պայմաններուն համապատասխան
հազուստ հազնինի, մարմինը սովորականէն
աւելի կենուժ չի սպառեր: Մարմինը հանգիստ
վիճակի մէջ կ'ըլլայ:

Ամբողջացո՞ւր.—

կենուժի, կենուժը, ջերմութեան, տաք, մարմինը
Մեր մարմնին մէջ ուտելիքներու կը
վերածուի: Այս վերածումին
հետեւանիքով է, որ մարմինը է:
հաղալու, դաս սորվելու, գործ ընելու համար,
մեր մարմինը պէտք ունի:
Երբ հիւանդ ըլլանի մեր շատ
«կենուժ» կը սպառէ:

Ամէն տեսակի խաղ նոյնիքա՞ն կենուժ կը սպա-
ռէ: Այս ոչ :